

Naročnina mesečno 12 Lir, za inozemstvo 20 Lir — nedeljska izdaja celoletno 34 Lir, za inozemstvo 50 Lir. Ček. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate. Podružnica: Novo mesto.

SLOVENE

Abbonamenti: Mese 12 Lire; Estero, mese 20 Lire, Edizione domenica, anno 34 Lire, Estero 50 Lire. C. C. P. Lubiana 10.650 per gli abbonamenti: 10.349 per le inserzioni. Filiale: Novo mesto

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega izvora: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku. Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana. Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Lubiana. Telefon 4001-4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Un piroscafo inglese di 10.000 tonellate affondato

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica:

Sul fronte di Tobruk, tiri delle artiglierie contro le opere della piazza ed azioni locali dei nostri reparti avanzati con cattura di qualche prigioniero. L'aviazione germanica ha abatutto tre velivoli avversari in combattimenti aerei nei cieli della Marmarica.

Sono avvenute incursioni su Tripoli e su Benghazi, dove un apparecchio nemico, colpito della difesa controaerea è precipitato al suolo.

Sui fronti dello scacchiere di Gondar, le nostre truppe hanno respinto formazioni avversarie, che hanno lasciato diversi morti sul terreno. Apparecchi britannici hanno lanciato bombe su Ragusa e Licata (Sicilia) ed hanno nuovamente attaccato Napoli stanotte. Si lamentano 9 morti e 15 feriti nella popolazione di Licata; a Ragusa e Napoli alcuni feriti. Danni di medioe importanza.

Nel Mediterraneo nostri aerei siluranti, al comando del capitano pilota Marino Marini e del tenente pilota Guido Focacci hanno attaccato unità nemiche in navigazione: un piroscafo carico da 10.000 tonellate è stato affondato; un altro piroscafo da 7.000 tonellate è stato danneggiato gravemente.

Vojno poročilo št. 510

Velik angleški parnik potopljen

Glavni Stan Italijanskih Oboroženih Sil objavlja:

Na bojišču pri Tobruku streljanje topništva na utrdbi v trdnjavi in krajevno delovanje naših prednjih oddelkov, ki so zajeli nekaj ujetnikov.

Nemško letalstvo je sestrelilo v letalskih bojih na nebu Marmarike tri sovražna letala.

Pri poletih sovražnih letal nad Tripoli in Benghazi je bilo od protiletalske obrambe setreljeno eno sovražno letalo, ki je treščilo na tla.

Na bojiščih v Gondarju so naše čete odbile sovražne skupine, ki so pustile več mrtvih na ozemlju.

Angleška letala so metala bombe nad Ragusa in Licato v Siciliji in so znova napadla Napoli ponoči. V Licati je bilo 9 oseb ubitih in 15 ranjenih med civilnim prebivalstvom, v Ragusi in Napoliju je bilo nekaj oseb ranjenih. Škoda je manjše važnosti.

Na Sredozemskem morju so naša torpedna letala pod poveljstvom kapitana letala Marina Marinija in poročnika Guida Focaccia napadla sovražne edinice na plovbi. Parnik, ki je bil natovorjen in je imel 10.000 ton, je bil potopljen. Nekaj drugih parnikov s 7 tisoč tonami je bil hudo poškodovan.

Pred spremembami v angleški vladi

Angleško javno mnenje dolži Halifaxa veleizdajstva

Stockholm, 25. okt. AS: »Times« je objavil te dni uvodnik, v katerem kritizira vlado in čisto naravnost zahteva, da naj se iz vlade odstranijo nekatere osebnosti. Švedski politični krogi menijo, da se začnejo za Churchillove velike težave. Ta članek bo namreč presenetil angleško javno mnenje, ki je sicer že nekaj vedelo o nasprotjih v vladi. Angleško javno mnenje je namreč že dolgo prepričano, da Churchillova vlada ni več na višini svoje naloge. Dnevnik v Stockholmu pravi, da je angleško javno mnenje še vedno pod vtisom Halifaxovih in Knoxovih izjav, ki so v nasprotju z vlado izjavili, da je angleška invazija Evrope nemogoča.

Berlinski »Völkischer Beobachter« pa poudarja, da je nasprotje med Churchillovimi in Halifaxovimi prijatelji zelo smešno. Angleškega veleposlanika v Washingtonu so tako rekoč obdolžili izdaje, ker je preveč pametno govoril o angleških načrtih za invazijo v Evropo in o resni nevarnosti, ki jo predstavlja nemška vojska za varnost Anglije. Nemčija pač ne potrebuje Halifaxa ali pa sličnega moža za svoje vojne načrte, toda besede o izdajalstvu Halifaxu so smešne.

Novi oddelki portugalskih čet na Azorih

Lisbona, 25. oktobra. AS: Nov oddelke portugalskih čet je »Lisbona« potopovl s parnikom

Nemške čete zasedle Harkov

Nemške in zavezniške čete so tako zasedle središče sovjetskega gospodarstva

Izredno nemško vojno poročilo

Hitlerjev glavni stan, 25. oktobra. Nemško vrhovno poveljstvo objavlja naslednje izredno vojno poročilo:

Nemške čete so zasedle Harkov. Tako je v njihovih rokah eno najvažnejših središč vojne industrije in sovjetskega gospodarstva.

Nemško vojno poročilo

Hitlerjev glavni stan, 25. oktobra. Nemško vrhovno poveljstvo objavlja:

Kakor je bilo že objavljeno z izrednim vojnim poročilom, je bil Harkov 24. oktobra zavzet. Tako je eno najvažnejših oboroževalnih in gospodarskih središč Sovjetske zveze v nemških rokah. Istega dne so nemške čete zasedle tudi prometno križišče Belgorod, ki je 75 km severozahodno od Harkova.

Položaj po bojiščih

Dopisnik Stefaniya javlja: Timošenko, poraženi sovjetski maršal na srednjem bojišču, je bil odstavljen že pred osmimi dnevi. Sprva so javili, da je prevzel obrambo Kalinina. Pozneje se je izvedelo, da je bil poslan na jug, da brani fronto na Doncu. Za poveljnika srednjega odseka je bil imenovan general Zukov, ki je desna roka poveljnika generalnega štaba Šapožnikova. Sovjeti branijo z obupnimi napori Moskvo, toda angleški listi že napovedujejo, da se pripravljajo obsežen umik na Volgo in na Don. Med dežjem, vetrom, snegom in blatom, v katerega se udirajo vozovi, topovi in vojaki, se bitka za Moskvo nadaljuje z nezmanjšano silo. Po nemških poročilih je obkolitev prestolnice zelo verjetna.

Od začetka vojne se poveljstvo sovjetskih sil neprestano spreminja. Od kraja sta Budjenij in Vorošilov bila podrejena Timošenku. Potem je Stalin kot komisar za narodno obrambo sam prevzel najvišje poveljstvo, ob strani pa je imel poveljnika generalnega štaba Šapožnikova. Sedaj pa so padli Timošenko, Budjenij in Vorošilov. Nobeden od teh ni več maršal. Toda uradno je padel samo Timošenko, ki je bil general po poklicu. Ostala dva sta pa »junaka revolucije« in torej neodstavljava. Stalin noče več maršalov, ker upa, da bo imel več sreče z navadnimi generali.

Helsinki, 25. okt. AS. Tukajšnji politični in vojaški krogi poudarjajo, da je bil maršal Timošenko odstavljen s svojega mesta v najbolj kritičnem trenutku za rdečo vojsko. Maršalu Budjeniju so naročili, da naj gre zbirati oddelke konjenikov, zlasti pa naj izdeluje še naprej proslute steklenice z bencinom, ki naj bi bile sredstvo za boj proti tankom. Te gorče bencinske steklenice so imenovali na fronti »Molotovljevi cocktail«. Dejstvo, da je moral oditi Budjenij zbirati rezerve konjenikov, dokazuje, na kakšni stopnji mora biti motorizacija sovjetske vojske.

Berlin, 25. oktobra. AS: Pri razbijanju zunanje sovjetske utrjene črte zahodno od Moskve se je zlasti odlikoval tankovski oddelek čete, ki je iz južne Saksonske. Tanki tega oddelka so napadli tam, kjer Sovjeti niti tega napada pričakovali niso, razdrli utrdbi na tem odseku in so z naskokom uničili ves obrambni sovražni sestav. Ta drzni napad je bil kronan z največjim uspehom in je ta oddelek tankov osvobodil pot za nadaljnje prodiranje nemških oddelkov.

Rim, 25. okt. Ip. Položaj v Moskvi mora biti že resnično zelo napet. Včeraj je moskovska »Pravda« zelo silovito napadla tiste, ki širijo paniko med prebivalstvom in ki skušajo pospeševati disorganizacijo moskovske obrambe in škodovati razmahu sovjetskih čet v obledu.

Včeraj popoldne je moskovski radio ponovil grožnjo, da bo Moskva zletela v zrak, preden bo

Zastopstvo nemškega trgovstva v Firenzi

Firenze, 25. okt. AS. Nemško zastopstvo trgovskih združenj je včeraj dopoldne v spremstvu fashiističnega vodstva italijanskih trgovskih združenj obiskalo sedež fashiistične zveze in je podrobno obiskalo vse vlade ter se zanimalo za organizacijo italijanskega trgovstva. Nemško zastopstvo si je tudi ogledalo oddelke, kjer je organizirano izdelovanje proizvodov umetniške obrti.

Letalska nesreča pri Los Angelesu

Los Angeles, 25. okt. AS. Izvedelo se je, da je na letališču Hamilton Field v Kaliforniji treščil bombnik, ki je bil med vajami prisiljen pristati. Pet članov posadke je mrtvih.

Ponoči so bojna letala bombardirala vojaške in vojnogospodarske naprave v Moskvi.

V boju proti angleškemu oskrbovalnemu brodomu je letalstvo pred angleško vzhodno obalo v zastraženem konvoju potopilo pet trgovskih ladij s skupno 12.000 tonami. Uničen je bil tudi parnik s 4.000 tonami, ki je sam vozil.

Pred severno afriško obalo so nemška letala severno od Gambuta zažgala sovražno trgovsko ladjo.

Angleški bombniki so ponoči na razne kraje severozahodne in zahodne Nemčije metali eksplozivne in zažigalne bombe, ki so povzročile malo škode na stanovanjskih predelih. Šest sovražnih letal je bilo sestreljenih.

Stotnik Golob je dne 20. oktobra dosegel svojo 80., major Lützw pa dne 24. oktobra svojo 101. letalsko zmago.

do Nemci prišli v mesto. Poveljnik mesta je dal postreliti mnogo oseb, ki jih je obdolžil revolucionarnega rovarjanja. Osebe, ki so hotele zapustiti Moskvo, so bile aretirane in ustreljene. Sabotažnih dejanj je v Moskvi vedno več. Zaradi nemarnosti je bil postavljen pred vojno sodišče ravnatelj Osrednjega zavoda za razdelitev mleka v Moskvi.

Italijanske čete premagujejo na vzhodnem bojišču velike težave

Carigrad, 25. okt. AS. Carigradski list »Beyoglu« posvečuje poseben članek italijanskim četam, ki se vojskujejo na vzhodnem bojišču. List našteva vrsto odličnih napadov in zmagovitih bojev, pri katerih so sodelovale čete italijanskega ekspedicijskega zbora, in podčrtava velike težave, ki so jih italijanske čete premagale z vztrajno napadalnostjo. List zaključuje, da Rim ni mogel biti odsoten v tej veliki vojni, kjer gre za obrambo evropske civilizacije.

Novi Stalinovi izredni ukrepi

Stockholm, 25. okt. AS. V Stockholmu so pripela iz Moskve poročila, da je Stalin razposlal svoje glavne sodelavce in zaupnike po vsej Rusiji. Molotov je odšel v pokrajino ob Volgi, Manikov je odšel v Sibirijo in na Daljni vzhod, Berija, prosluli vodja GPU, je odšel v Kavkazijo in Vorošilov v severne pokrajine Rusije.

Stalin mora zbirati ostanke razbite vojske

Budimpešta, 25. okt. AS. Madžarski listi pišejo, da je moral Stalin ukazati obnovo in novo zbiranje razbitih ostankov sovjetske vojske, in to dejstvo dokazuje, da je sovjetska vojska doživela poraz, ki ga ni mogoče popraviti. Stalin se hoče sicer sedaj uveljaviti kot velik strateg, ko pripravlja zadnjo obrambo Moskve. Stalin misli, da bo še lahko zadržal nemške čete in da bo med tem ča-

Amerika sili Japonsko v vojno

Tokio, 25. okt. AS. List »Japan Times and Advertiser« napada ameriško vlado in pravi, da se je ameriška vlada z vsemi silami posvetila temu, kako bi Japonsko spravila v vojno.

List se vprašuje, zakaj Amerika to dela, kajti če bi Os resnično bila sovražnica Amerike, tedaj Amerika ne bi smela povečavati števila svojih sovražnikov in si ne bi smela nakopati na rama še vojaško in gospodarsko moč Japonske, ki bi jo zelo obremenila. V Ameriki pa sedaj obremenjujejo z vojno samo Anglijo, dasi bi se zaradi svojega vojnega hujskaštva morali zavediti, da je Anglija tista, ki se žrtvuje za Ameriko. Že pred nekaj meseci bi se s sodelovanjem Anglije, ki ve, kaj bi pomenilo povečanje števila sovražnikov, lahko že pred meseci dosegel kakšen sporazum. Naloga Amerike bi morala biti, da bi z vsemi sredstvi pomagala Angliji in Rusiji, pri tem pa bi morala Amerika Japonsko ohraniti izven vojne, kajti Amerika mora vendarle upoštevati ogromno pomorsko silo Japonske, kajti japonsko brodogradništvo bi lahko blokiralo Pacifik in Indijski ocean. Zato pač ni lahko razumeti, zakaj Amerika sili Japonsko za vsako ceno v vojno.

Washington, 25. okt. AS. Senat je ponoči odobril še 6 milijard dolarjev za izdatke po zakonu o najemanju in posojilih.

Washington, 25. okt. AS. Včeraj je bila seja odbora za zunanje zadeve v ameriškem parlamentu. Ko je bila seja še javna, je govoril bivši ameriški veleposlanik v Bruslju Cudahy, ki je izjavil, da osebno zelo spoštuje Hitlerja ter je zatrnil, da Nemčija nima nobenih napadalnih namenov proti Združenim državam in da nemška vojska nikakor ne bo napadla Amerike. Ni ravno preveč postranskega pomena, da je dvignila svoj glas ugledna ameriška osebnost, ko je Rooseveltova skupina menila, da je že popolnoma sigurna uspehov svojega hujskanja na vojno.

Japonski parlament sklican na izredno zasedanje

Tokio, 25. okt. AS: Ves japonski tisk objavlja pod velikimi naslovi poročilo, da je japonski parlament sklican na izredno zasedanje. »Nič-Nič« piše, da vsi poslanci čutijo, kakšna je nji-

som zgrajena nova obrambna črta onstran Volge. Toda največja ovira pri vsem tem mu bo pomanjkanje vojnega gradiva. V Moskvi se verjamejo, da bo sovjetska vojska dobila pomoč iz Anglije. »Pester Lloyd« piše s tem v zvezi, da je položaj Amerikancev in Angležev resnično obupen, položaj ruske vojske pa je katastrofalen. Anglija in Amerika se obotavljata poslati vojno gradivo v Rusijo, ker se bojita, — čisto upravičeno — da bo to vojno gradivo prišlo v sovražne roke. Položaj v Moskvi je tak, da je tam zmeda dosegla višek. V sovjetski vojski se množe primeri nediscipline in nepokorščine.

Sovjetska vlada je prišla v Samaro

Rim, 25. okt. AS: Izvedelo se je, da je sovjetska vlada in 200 diplomatov in časnikarjev pravkar prišla v Samaro. Rabili so pet dni, da so prevozili razdaljo 880 km. Sovjetska vlada se je nastanila v poslopju stare šole.

Sovjetskim vojakom manjka obleke

Ankara, 25. okt. AS: Moskovski radio je izdal razglas celotnemu prebivalstvu Sovjetske Rusije, da nemudoma prične zbirati obleko za sovjetske čete, ki se bore na bojišču. »Rdeča vojska« tako pravi razglas, »nujno potrebuje zimске obleke, ker se ostrina zime čuti vedno bolj. Posebno naj zbirajo ljudje kožuhe, škornje, ki so nadevani s kožuho, in druge tople dele obleke, ki jih je mogoče dobiti posebno na kmetih.« »V mnogih odsekih« pravi moskovski radio, »če zima že zavladala z vso svojo trdoto, zelo nujno je, da vojaki dobe topla oblačila.«

V Moskvi in v Petrogradu je pet milijonov ljudi

Budimpešta, 25. okt. AS: »Pester Lloyd« proučuje položaj v Petrogradu in v Moskvi ter pravi, da v teh dveh mestih 5 milijonov ljudi čaka na smrt, ki jim je bila prisojena po sovjetskem poveljstvu. Sovjeti skušajo zastoj žrtvovati, ker so varajo, ko pričakujejo, da bodo lahko ovirali nemško prodiranje. List piše, da ni bilo mogoče od Stalina pričakovati ničesar drugega, kajti Stalin je po Timošenku prevzel poveljstvo nad obrambo Moskve in je obsodil na smrt rusko prestolnico. Ko je Stalin prevzel poveljstvo, je bilo objavljeno, da je vse pripravljeno, da bo to mesto popolnoma uničeno.

Naziranje švedskega delavstva

Stockholm, 25. oktobra. AS: Zastopstvo švedskih delavskih strokovnih organizacij je obiskalo Finsko in se je zadnje dni mudilo tudi med prebivalstvom v Kareliji, ki je nekaj časa bilo pod boljševiki. Zastopniki švedskih delavskih organizacij so po svojem povratku v Stockholmu izjavljali, da so videli, da je prebivalstvo v krajih pod sovjetsko upravo živelo silno siromašno in da so bili življenjski pogoji prebivalstva v teh krajih teki, da je popolnoma razumljivo, če je Finska stopila v vojno in zagrabila po skrajnih sredstvih, da bi svoje rojake rešila iz strašne usode suženjstva in revščine.

Nove milijarde za vojsko

Washington, 25. okt. AS: Senat je z 50 glasovi proti 13 sprejel zakon, ki dovoljuje pet milijard 985 milijonov dolarjev za nadaljnje finansiranje angleške vojne pomoči. Sklep je med opozicijo vzbudil hudo ogorčenje. Vzemirjenje vzbuja tudi dejstvo, da je v zadnjem času Roosevelt večkrat konferiral s Taylorjem in z drugimi visokimi katoliškimi dostojanstveniki iz Združenih držav. Sodijo, da Rooseveltova politika zadeva na vedno hujske težave pri katoličanih zaradi njegove Sovjetom prijazne politike.

Vojna na zahodu

Berlin, 25. okt. AS. V noči od petka na soboto so angleška letala priletela nad zahodno in jugozahodno Nemčijo. Določeno število eksplozivnih in zažigalnih bomb je bilo vrženih na slepo srečo in je škoda majhna.

Pozivi zasedeni Franciji

Pariz, 25. okt. AS. Po ponovnih sovražnih dejanjih proti nemškimi okupacijskim oblastem sta predsednik vlade maršal Petain in podpredsednik admiral Darlan naslovila na prebivalstvo zasedene ozemlja poslanico, v kateri pozivata k lojalnemu zadržanju napram nemškimi oblastem. Ljudje naj pomagajo iskati prave atentatorje, zaradi katerih so Nemci ustrelili sto talcev. V Parizu pa bil včeraj objavljen sledeči razglas: Zaradi tega, ker je bil ustreljen poveljnik posadke v Nantesu in ker so se začeli pojavljati tudi drugi teroristični akti, je gen. Stülpnagel, poveljnik zasedene Francije dal ustreliti 50 talcev. Ker pa se v teku 24 ur še niso javili storilci, je bilo ustreljenih nadaljnjih 50 talcev.

ZA DRUŽINO IN MLADINO

Mišek in Netopir

Vrzel v izobrazbi

Nedavno sem si dal pri krojaču popraviti obleko. Ob tej priliki je nanesel pogovor tudi na te čase in na ljudi iz teh časov.

»Zdaj pa človek res nima več veselja, da bi živel.« je dejal krojač. »Ljudje so drug drugemu pravi pravcati volčje. Najrajši bi drug drugega raztrgali in požrli.«

»Za praktično krščanstvo so premalo vzgojeni.« sem pripomnil.

»Za krščanstvo? Krščanstvo je imelo devetnajst sto let časa, da bi ljudi poboljšalo! No, pa kje smo danes?«

»Dragi moj, pozabili ste, da smo imeli nekoč zares take čase, ko je začelo krščanskega sožitja in tovarištva prevevalo vse družabno življenje.«

»To mi je pa čisto novo! Kdaj pa so bili na svetu taki časi?«

»To je bilo takrat, ko je imela Cerkev še vpliv na oblikovanje družabnega življenja, na primer, v srednjem veku, in predvsem v zgodnjem srednjem veku. Takrat je zabranila skupnost delujočih stanov, ki so bili združeni v razne bratovščine, cehe in zadrage, da niso skakali čez ojnice poedin pridobitveni stanovi in mogotci, ki dandanašnji zastrupljajo življenje poedincev in celih narodov.«

»O tem pa nisem slišal še nikoli nobene besede.« je dejal mojster in je zmajal z glavo, »da bi bili od srednjega veka dalje nazadovali, ko smo pa vendar zmeraj napredovali? Saj se zgodovina človeštva premika po črti napredka — in Bog varuj, da bi se povrnili nazaj v srednji vek!«

»Ta napredek, kot pravite vi, je bil pa v mnogih prilikah in vprav v družabnem oziru, eno samo izrazito nazadovanje...«

Nisem nič več utegnil, da bi bil dokončal ta svoj poučni tečaj, ker so prišli ljudje k mojstru. Jaz bi bil mogel še dosti povedati, če bi bil hotel s pridom omajati stališče obupne črnogledosti, ki je bil ta prijatelj napredka tako zabredel vanjo. Utegnil bi bil navesti, na primer, tisti odstavek iz enciklike »Quadragesimo anno«, papeža Pija XI., kjer pravi sveti oče: »Imeli smo svoj čas družabno ureditev, ki sicer tudi ni bila v vsakem oziru popolna, vendar je bila glede na razmere časa in potrebe tistih časov kolikor toliko blizu pravilne ureditve po pameti. Da pa je že dolgo odtekle, odkar ni več tega pametnega reda, pa ni vzrok ta, kakor da bi se ta red ne bil mogel prilagoditi drugačnim razmeram in potrebam. Vzrok je pač ta, ker so ljudje tako samopasno ozkosrdni, da niso — čeprav je bila to njihova dolž-

Naš Kralj

(Za današnji praznik Kristusa Kralja)

Tudi naš rod si štel med svoja ljudstva ko se je nagibal Tvoj zemeljski dan. Za nas trpiš razpet na križ, naš Kralj.

Stori nas vredne svojega trpljenja! Daruj nam svojo moč da jo kot Ti dočakamo veliko noč — vetajenja.

Naj gre ta kelih mimo nas, ko blag bo in dober naš obraz kot kruh, ki si na veliki četrti ga delil, in stopil s križa boš k nam.

od bedne množice obdan ljubezen boš rosil, naš Učenik in Kralj.

Ne z mečem in krvjo, s pravičnostjo nas vodi. O, narod naš, pozna Tvoj glas, Ti večna mu postava bodi.

(Ljud. Seškova.)

Zakaj pes lovi zajca

Pršel je droban jesenski dežek. Otroci so stali pred šolo, pa jih je dež kmalu pregnal v šolsko sobo. Ker se pouk še ni začel je dejal Ivan, ki je risal nekaj po šolski tabli:

»Veste kaj, dajmo si pripovedovati povesti, dokler ne pride gospod učitelj!«

»Dajmo!« so bili vsi hkrati zadovoljni. —

»Ivan, kar ti začni! Ti jih znaš dosti, ko toliko knjig prebereš!«

Ivan je bil vesel te pohvale, pa je začel: »Povedal vam bom zgodbo o psu in zajcu. In vprav tisto, kjer je povedano, zakaj pes lovi zajca. To je bilo takole: V tistih davnih časih je moral nekoč zajec priti v mesto, da bi si priskrbel hrane za svojo družino. Vendar je šel jako nerad v mesto, ker je imel popolnoma raztrgane čevlje. Toda — hočeš nočeš — moral je iti in zato je šel kar bos. Skušal je napraviti prijazen obraz, vzel je v roke popotno palico in se odpravil na pot.

Ko je stopil na glavno cesto, je zagledal ob njej zapuščeno poljsko gorišče. Vsedel se je k žerjavici, da bi si ogrel noge, saj je bilo jutro hladno, ker je bila ponoči slana.

Ni trajalo dolgo, pa je zajec zaslišal, kako nekaj caplja po cesti. Ozrl se je in je zagledal psa, ki je žalostno krevsal vprav proti ognju. Povohtal je krog gorišča, da bi videl, ali ni kje kak grizljaj za pod zob, ker je bil silno lačen. Na sebi je imel svojo najboljšo prazno obleko in popolnoma nove čevlječke. Ko je zajec videl te nove čevlje, se mu je inako storilo, ker on ni nobenih imel, vendar se je napravil, ko da mu ni nič. Prav vjudno se je priklonil psu in pes se je tudi njemu priklonil in ga je še vprašal, kako mu je kaj. Kaj kmalu sta se sprijaznila drug z drugim in sta se pogovarjala o tem in onem. Slednjič je zajec vprašal psa:

»Pa kam le greš, ko si tako ves načičkan?«

»V mesto sem namenjen. Pa ti?«

»Tudi jaz bi šel rad v mesto, da bi si kupil par novih čevljev, ker so moji povsem raztrgani. Odkod imaš pa ti svoje?«

»Iz mesta, dragi moj zajec, iz mesta.«

»Jako lepo ti pristojijo. Ali bi mi jih dal, da bi si jih pomeril?«

Zajec je psa tako pristržno prosil, da se je pes brez besede vsedel na tla in si je sezul čevljev s prednje desne noge. Zajec ga je obul, šel malo po stezi, se vrnil in je dejal psu, da mu je čevljev čisto prav, vendar da z enim čevljem težko stopa in naj mu da vsaj še enega. Zajec je zdaj z obema čevljema hodil malo sem in tja in dejal:

»Izvrstno, dragi moj, vendar ne vem, ali bi mi bili vsi štirje čevlji prav?«

Pes mu je dal še oba čevlja z zadnjih dveh nog. Cim si jih je zajec obul, je stekel na žive in mrtve. Pes ga je klical in klical, naj se vrne, a zajec je tekkel kar dalje in dalje.

»Oh, on! Načelnik in njegovi ljudje takoj pobegnejo, ako zagledajo le senco Netopirja,« je začudljivo odvrnil gospod Lisjak.

Ko sta jezdeca dospela v mesto, je rekel gospod Lisjak Mišku:

»Jaz grem v banko po denar, ti pa počakaj tu in pazi. Ako bi videl prihajati Netopirja, me takoj poklič!« je naročil.

»Dobro, veljat!« je rekel Mišek. »Niti na kilometer razdalje ne uide mojemu budnemu očesu!« se je pohvalil Mišek.

Mišek je čakal pri mestnih vratih. Nekaj časa je bilo naokoli vse mirno. V tišino pa so nenadoma udarili neki streli iz samokresa. Mišek se je začuden ozrl. Zagledal je Netopirja. Bližal se mu je v divnem diru. Tolovaj je vrzel Mišku vrečo

denarja in kričal: »Vzemi denar in dirjaj proti hribom! Ne pomišljaj! Dirkal bom za teboj z našimi samokresom!«

Pastir in kralj

Živel je kralj, ki bi bil rad videl Boga. Zato je poklical k sebi vse duhovnike, učnike in druge učene ljudi in jim je dejal:

»Hločem, da mi pokažete Boga in sicer čez tri dni. Ako mi te želje ne izpolnite, vas vržem v ječo in boste strašno mučeni!«

Vsi so se pobrigali, da bi ustregli kralju, dobro vedoč, da kralj misli zares, kar reče. Čez tri dni so se javili kralju, da bi sprejeli nase kazen. In vprav takrat, ko je kralj vstal, da bi izrekel hudo sodbo, je vstopil neki pastir in je stopil h kralju, rekoč:

»Vaše Veličanstvo, kralj, dovoli, da ti jaz izpolnim tvoje želje!«

»V redu! Toda vedi: če mi želje ne izpolniš, boš plačal s svojim življenjem! Umorjen boš!«

Pastir je nato prosil kralja, naj stopi z njim na dvorišče. In ko sta prišla na določeno mesto, je pastir iztegnil roko proti soncu in je rekel kralju:

»Poglej v sonce!«

Kralj je dvignil glavo in je skušal gledati v sonce, a jo je brž sklonil, zamižal je in dejal pastirju:

»Menda hočeš, da bi oslepel! Saj ni mogoče gledati take svetlobe!«

»Gospod, tole sonce, ki ne moreš niti malo gledati vanj, je delo Gospoda Boga, je le prav majhen del njegovega stvarstva. Kako pa si moreš zaželeti, da bi se približal Bogu in ga gledal s svojimi slabimi očmi, ko ne moreš gledati sonca, ki je spričo Boga le kakor noč spričo dneva? Ako želiš videti Boga, ga poišči v svojem srcu.«

Kralju je bil všeč ta odgovor, bogato ga je obdaroval in mu je pri odhodu dejal:

»Res je, zdaj vem, kaj je Bog!«

In tako je pastir rešil glave duhovnikov, učnikov in drugih učenih ljudi.

KUHA

Juha iz različnih zelenjav. Sedaj, ko imamo na razpolago skoraj vse zelenjave, pač lahko napravimo tako juho. Krompir, zelena in rumena koleraba, karfiola, korenček, zelje ali ohrovt, strožji fižol. Zeleno in rumeno kolerabe zrežem na kocke, korenček naribam, karfiolje razdelim na majhne poševne kose, ohrovt ali zelje narežem na rezance. Te zelenjave pristavim z mrzlo vodo, osolim in ko zavre, kuham eno uro. Krompir, ki je bolj mehek, olupim, operem, zrežem na kocke in pridenem zelenjavi. Med kuhanjem zabelim juho s prežganjem, ki sem ga napravila iz masti in moke s pridakom sesekljane čebule in sesekljane zelenega peteršilja. Posamezne zelenjave naj bo precej enaka množina. Ko je juha kuhana, jo potresem s pestjo drobno narezane drobnjake.

Janez je bil hud pretepač. Danes je stal pred sodnikom.

»Vi ste pričo hudo brenili.«

»Brenili? Kaj šel! Prav na lahko sem se ga dotaknil!«

Priča ugovarja: »Res je pa, da je nato moja ura spet šla, ko je prej že štiri leta stala.«

Jabolka za zimo

Letos so jablane kar dobro obrodile in zato se bo gospodinja kolikor mogoče preskrbela z jabolki, saj so v vsakem, še tako skromnem gospodinjstvu neobhodno potrebna. Jabolka, ki so primerna za shranjevanje, morajo biti popolnoma zrela. Dozoriti morajo na drevesu, le tako vpije sadež čim več sokov. Taka jabolka so mnogo odpornejša in vzdržijo dalje časa. Dozorelo jabolko lahko odtrgamo, ne da bi potegnili z njega pecelj in nalomili rodni les. Plod nekoliko zasučemo in ako se odtrga, je zrelo. Tedaj jabolka obesimo. Nekateri sorte se drže na drevesu prav do konca oktobra. Pustimo jih kar lepo na miru, kajti čim dalj časa so na drevesu, tem boljši in odpornejši bodo. Da jabolka ne tresemo, temveč jih obiramo, to ve danes vsak otrok. Ob shranjevanju pa se ravnamo po sledečih navodilih, ki jih moramo brezpogojno upoštevati, če hočemo imeti jabolka prav do pomladi in še čez.

Jesenskih jabolk ne shranjujemo za dalje časa, ker se ne drže in so najboljše novembra in decembra meseca. Tudi kosmači, boskopski kosmač in kanadka niso posebno trpežni, ker potrebujejo vedno isto temperaturo in zračno vlago. Zato jih ne hranimo za pomlad. Najmanj občutljiva so jabolka z gladko kožo in to le zimske sorte, od katerih vemo, da so trpežna. Tako na primer hranimo v primerni kleti zelo dolgo: mošančkar, londonski peping, jonatan,

rdeči bellefleur, ontario, bočkovo jabolko, zlato reneto itd.

Shranjujemo, kot smo že omenili, le popolnoma zrela jabolka, ki niso nič poškodovana in imajo pecelj. Prezgodaj potrgana in nezrela jabolka niso primerna za shranjevanje čez zimo. Zato je prav, da počakamo s trgatvijo jabolk kolikor časa je mogoče. Trpežna so le tista jabolka, ki smo jih obrali, ne da bi se potolkla, opraskala, odrila itd. Tudi pri prenašanju in nakladanju je treba največje pazljivosti. Odbrana jabolka sortiramo ter vzamemo za shranjevanje le ona, ki so popolnoma cela, brez prask in odrtin, brez madežev in hrast in brez izrastkov. Če nimamo časa ali primerne prostora, da bi jabolka takoj razvrstili, jih previdno zložimo v klet ali kam drugam na kup, kjer ne zmrzuje. Pozneje jih odpremo v zimsko shrambo.

Letos bomo morali posebno paziti, da nam sadje v shrambah ne bo gnilo. Zato moramo shrambe prej razkužiti z žveplom ali apnom. Zveplamo pri tesno zaprtih vratih in oknih, čez 24 ur pa prostor prezračimo in stene, če le mogoče prebelimo. V shrambi pa moramo skrbeti tudi za svež dotok zraka. Zato napravimo pri dnu manjšo odprtino, prav tako pa tudi pod stropom, da lahko svež zrak prihaja, slab pa odhaja. Seveda bomo to uredili le pri stalnih shrambah.

In glejte! — pes še dandanes lovi zajca! In čim pride človek s psom v gozd, zavoha pes sledove za zajcem, začne lajati in ga klicati, naj se vrne...«

»Ali vam je všeč ta povest?« je Ivan vprašal sošolce.

»Všeč — in zato nam povej še eno!«

A preden je utegnil Ivan začeti, je pozvonilo in v razred je stopil učitelj — pouk se je začel.

Osel in volk

Volk je vedno premišljeval, kako bi požrl osla, ki se je pasel po jasi v gozdu, pa se mu to vendar ni nikoli posrečilo.

Nekoč pristopi volk k oslu in mu pravi:

»Dajva, bodiva prijatelja! Šla bova v gozd, naredila si bova kočjo in bova tam mirno in zadovoljno živela.«

Osel je bil zadovoljen in odšla sta v gozd. Zgradila sta si v gozdu kočjo, ki je pa bila tako majhna, da je mogel le eden bivati v njej. Začela sta se pričkat, a volk je slednjič dejal:

»Veš kaj? Navadno je tako, da ima prednost tisti, ki je starejši. Kdor je starejši, naj gre v kočjo, a mlajši naj stoji zunaj in naj straži.«

Osel je bil tudi s tem zadovoljen.

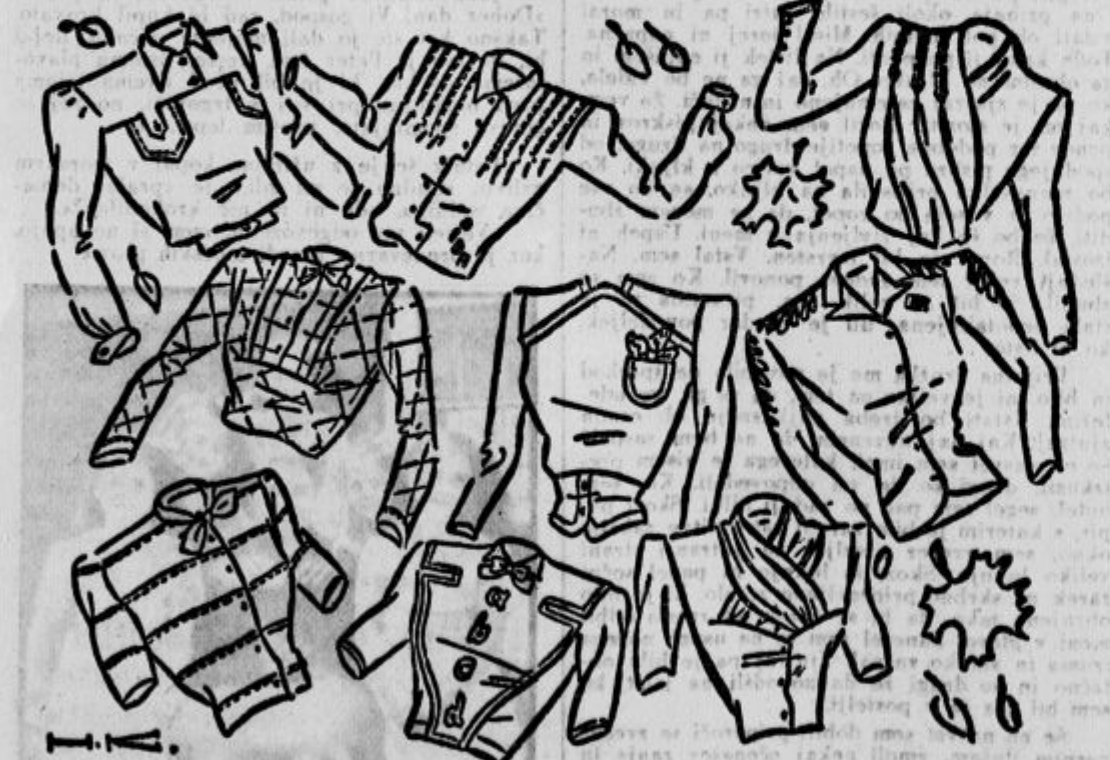
Volk je začel govoriti, da je on starejši, a osel je trdil, da je on. Ker se nista mogla zediniti, je rekel osel:

»Veš, kaj? Čisto resnico ti bom povedal: ko smo mi osli še majhni, nam starši na kopita zapišejo rojstni dan. Poglej, pa se boš sam prepričal, da sem jaz starejši; če pa nisem, bom pa jaz stražil pred kočjo.«

Volk je tega komaj čakal, saj je bil prepričan, da mu bo rekel, da je še jako mlad. Nataknil si je naočnike in se pripravil, da pogleda oslu na kopito. Tedajci pa je osel zamahnil in je udaril volka po sredi čela. Volk se je brez besede vrnil na tla. Po njem je bilo!

Tedaj je osel rekel:

»To si že zdavnaj zaslužil! Dobro vem, da si mi stregel po življenju in si hotel živeti na moj račun. A vedi, da nisem tako neumen, kakor si mislijo ljudje, da smo osli zabiti!«

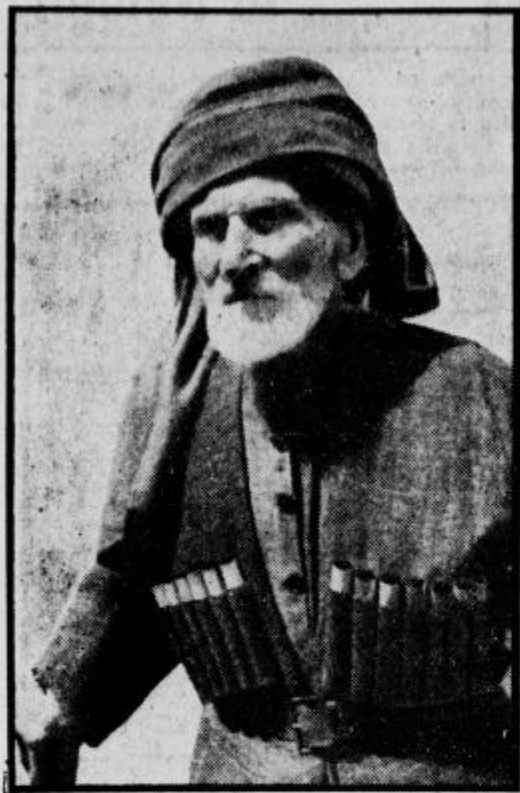
Naša bluz

Ženske imajo bluze zmeraj rajši, saj utegneš z bluzo povsem spremeniti kostum. Z dvema kriloma in tremi, štirimi bluzami more biti ženska zmeraj, celo o praznih prilikah, lepo oblečena.

Na pričujoči risbi vidiš precejšnjo izbiro ličnih bluz za vsakršno priliko. Na levi zgoraj je praktična sportna bluz iz flanele ali pralne svile. Zraven je bluz z okrasnimi robčki. Spodaj bluz iz križaste, volnene blaga ali iz svile za ovratnice. Naprsnik je lahko narejen iz drugačnega blaga. Pod to bluzo je vzorec,

ki je narejen le iz širokih žamefatiš ali svilenih trakov. Zraven je bluz, ki je za dopoldanske prilike narejena iz flanele ali volne, za zvečer pa iz svile ali krepa. Nad to je jako svojska volnena bluz s širokimi, na roko delanimi robovi. Na levi zgoraj pa je lepa poplanska bluz iz satina. Spodaj je praktična žametasta bluz, ki ima na ramah in rokavih srebrno vezeno. Poslednja je iz svile ali iz šipkastega blaga. Te tri poslednje bluze so primerne k črncemu krilu za prazne prilike.

Kavkaz — dežela nasprotij

135 letni Kavkazijec. Na Kavkazu dočakajo ljudje visoko starost. Mnogi ne vedo več, koliko so stari. Osemdesetletni starčki menijo, da so še zelo mladi in krepki. In imajo prav, dobro vidijo, spomin jim je izvrsten. Senilnost nastopi šele kasneje, ko res ostarec

Velika nemška ofenziva na vzhodnem bojišču, ki je prve dni oktobra na novo vzplamtela in na vsem velikanskem bojišču tudi napreduje, resno ogroža dva najbogatejša predela Sovjetske zveze, to je Donski bazen in Kavkaz, na katerega južnem predelu so najbogatejši petrolejski vrelci v Evropi.

Vedno jasneje postaja, da zasedba Perzije ni bila izvršena samo zaradi zveze med Anglijo in Sovjetsko Rusijo; stara Perzija je važna za Angleže vse bolj kot neobhodno zaledje za obrambo poti v Indijo, ki vodi preko verige visoko v nebo segajočih gorskih velikano, ki tvorijo most med Črnim in Kaspiškim morjem. In kakor dva stolpa se dvigata v tem pisanem skalnatem zidu 5630 metrov Elbrus ter 5043 m visoki Kazbek.

Skozi gigantsko divjino mogočnih kavkaskih skal vodi ena pot, ki jo lahko uporabljajo vozila poletij in pozimi: stara georgijska vojaška pot. V globokih dolinah med slikovitim gorovjem žive številna plemena, večinoma vsa polna bojevitosti. Vsaka hiša je majhna trdnjava. Te trdnjave so služile prejšnjim rodovom, ko so se bojevali med seboj. Boljševizem je tu le počasi prodiral in ustanavljal kolhoze, saj so boljševiki dobro poznali to ljudstvo: Stalin sam je Georgijec.

Obe železnici, ki vežeta Transkavkazijo z Rusijo, sta se izognili gora in se vijeta tik ob obali.

Velike so podnebne razlike med severom in jugom in med osrednjimi gorskimi predeli. Od krajev z večnim snegom in ledom pada pokrajina vse bolj, dokler ne postane gozdnata in še naprej proti bregovom Črnega morja, kjer rastejo palme in zore oranže. Potem pride zopet v nerodovitna močvirja Kolhidske nižine. Kavkaz je res dežela nasprotij. Pekel in nebo sta si blizu.

Zbudite me, prosim, ob sedmih Nekaj nasvetov tistim, ki se zjutraj težko dvignejo

Končno je na mizi pečenka, lepo dišeča, ob njej sveža, zelena solata, z oljem zabeljena. Ze imaš nož v rokah, pravkar si nabodel lep kolesček na vilice in ga ponesel proti nosu, ko... Kaj se je zgodilo, kje gori, kdo zvoní kakor nor? Odpreš oči, si jih maneš, pečenke ni več, samo zvonjenje se še sliši. Budilka te je poklicala.

Ostanimo pri budilki. Dobra in koristna iznajdba, ki vsako jutro točno in neusmiljeno opravlja svojo dolžnost. Pa se zgodi, da ti je po prijetnem spanju njen glas tako grozen in zopra, da jo jezno zgrabiš in treščiš v steno, da ne ostane kolesček pri koleščku. Kaj potem?

Budilka mora v pokoj ali k »zdravniku«, ti pa vsako jutro zaspiš. So sicer ljudje, ki zvečer rečejo: jutri vstanem ob šestih in se ob šestih res tudi zbudem in vstanem. Vsi pa nismo taki. Pa sprašujemo tete in babice pa prijatelje, kaj naj storimo, da bo zjutraj pravočasno in lažje šlo.

Teta Klara je povedala, da je samo en zanesljiv način, če se hočeš res zjutraj ob dolo-

čeni uri zbuditi: ni treba drugega, kakor da zvečer, ko se vležeš k počitku, s palcem leve noge potrkáš na spodnji levi posteljni rob tolikokrat, ob kateri uri hočeš vstati. Jaka je preizkusil tetino zdravilo. Hotel je vstati ob pol sedmih. Krepko je sunil s palcem leve noge šestkrat v posteljo in pa še z majhnim prstom enkrat, misleč, da bo postelja že vedela, kaj to pomeni: šest udarcev s palcem pomeni ob šestih, sunek z malim prstom pa še pol ure, torej skupno ob pol sedmih. Pa se je postelja zmotila, ker ga je zbudila šele nekaj po devetih. Oh, ta teta Klara...

Jaka pripoveduje naprej.

»Človek božji, kako si vendar za luno,« pravi prijatelj Čiro, »saj imaš vendar telefon pri hiši!« Dobro. Naročil sem gospodični iz pisarne, naj mi zjutraj ob osmih telefonira na dom. Točno ob osmih je zabrnal telefon. Zbudil me. Toda telefon je bil v sosednji sobi, tako da bi moral iti tja, če bi hotel prijeto za slušalko. Pa si pravim napol buden, napol v spanju: kdo že zopet sitnari? Sicer pa, naj zvoní kakor hoče. Zaradi napačne zveze pač ne bom vstajal. Pa sem si odločno potegnili odejo čez ušesa, ko telefon le ni hotel odnehati. Ko sem se potem v postelji zbrihal, da sem naročil, naj me po telefonu zbude, se je pomikal urni kazalec že krepko proti desetim.

»Naj vas zbudi žena, ki vam prinaša zjutraj časopis, pa ne boste zaspali,« svetuje hišnica. Ona prihaja okoli šestih, jutri pa bi moral vstati ob pol sedmih. Misel torej ni napačna. Toda kako ji povedati. Na listek ji napišem in ga obesim na kljuko. Oh, saj ga ne bo videla, ko pa je zjutraj zatemnjeno in ni luči. Ze vem, kaj mi je storiti. Zložil sem nekaj piskrov in ponev ter podobne ropotije drugo na drugo, od spodnjega piskra pa napel vrstico h kljuki. Ko bo raznašalka pritisnila na kljuko, se bo vse podrlo in v sobi bo ropot, da se moram zbuditi, če bo še kaj življenja v meni. Uspeh ni izostal. Ropot je bil izvrsten. Vstal sem. Naslednji večer sem zadevo ponovil. Ko sem se zbudil, je bil že velik dan, piramida pa je stala nedotaknjena. Bil je vendar ponedeljek, ko ni listov...

Prijetna družba me je povabila na sprehod in bilo mi je veliko na tem, da se ga res udeležim. Vstati bo treba najkasneje ob osmih zjutraj. Kaj naj ukrenem, da ne bom zaspal? Še en nasvet sem imel, katerega še nisem preizkusil, drugi so že vsi odpovedali. Kaj sem hotel, segel sem pač po zadnji bilki. Skozi papir, s katerim je bilo zaradi zatemnitve zakrito okno, sem zvečer zrezljal na jutranji strani veliko luknjo. Skozi to luknjo bi padel sočni žarek na skrbno pripravljeno zrcalo, ki je bilo obrnjeno tako, da bi se žarek od zrcala odbil meni v glavo. Zanesel sem se na uspeh novega izuma in sladko zaspal. Zjutraj pa je bilo oblačno in so drugi že davno odšli na izlet, ko sem bil jaz še v postelji.

Še en nasvet sem dobil: priporoči se zvečer vernim dušam, zmoli nekaj očenašev zanje in mirno zaspi. Kadar sem tako storil, nisem nikdar zaspal. Sedaj pa ne potrebujem nobenih posebnih »sredstev« za »budnice« več. Zaspe le mehkužneži, drugače pa se bo zdrav človek z močno voljo zbudil vedno o pravem času. Red in krepka volja sta v rednih razmerah najboljši budilki.

Profesor Zgaga, slavni matematik, se je poročil. Toda že v kratkem času se je pokazalo, da njegov zakon ni harmoničen. »Saj ni čuda,« je menil njegov profesorski tovariš. »On je matematik, ona pa nepreračunljiva ženaka.«

Raznoterosti

94% vseh Evropejcev med 18 in 70 leti je bilo ali so v vojni

Statistika nam pove, da je 94 odstotkov vseh za vojsko sposobnih moških, ki sedaj žive v Evropi, bilo ali so udeleženi v vojni. Aktivno niso posegli v vojno Švicarji, Danci, Švedski in Portugalci. Španci, v kolikor so mlajši od 20 in starejši od 35 let, Čehi, ki so izpolnili 42. leto in niso služili v prejšnji svetovni vojni, Irski in Turki, če so mlajši od 35 let, Norvežani in Nizozemci nad 42 let, in končno Angleži med 36. in 42. letom. Vse te izjeme znesejo 6 odstotkov vseh za vojsko sposobnih moških v Evropi. Od ostalih je moralo 77 odstotkov moških zagrabiti enkrat za orožje, 12 odstotkov dvakrat, ostali pa celo trikrat ali večkrat.

»Ljubi Bog, dobro pazi nase...«

Malo Anico so z drugimi otroki odpeljali iz mesta, ki so ga ponoči obiskovala sovražna letala. Na deželi je bila pri prijaznih ljudeh, ki so jo radi imeli. Prvi večer jo vpraša gospodinja: »Kaj ne srček, da zvečer moliš, preden greš spat?« Otrok je odvrnil, da molí, takoj poklekne, zmoli svojo večerno molitvico in konča: »Ljubi Bog, ohrani mamo in ata pred bombami in prosim te, ljubi Bog, dobro pazi tudi nase — kajti, če se tebi kaj pripeti, je konec z nami...«

Blažen opoj...

Današnje trdo življenje dopušča človeku kaj malo utvar. Toda, kako naj nesrečneži živimo brez njih? Na srečo pa ne nismo popolnoma brez utvar: kaj pristoje gremo vsak dan v trgovino in si jih kupimo celo škatljivo. Navadno jih je dvajset, lepo snažno zaviti v svilen ali srebrni papir ali tudi ne. Dobiš jih za majhen denar, če hočeš, si lahko kupiš dražje. Njihova imena imajo čarobni zvok, kakor pravljice iz Tisoč in ene noči... Čitatelj je gotovo že uganil, katere so te utvare, ki so vsakemu napredaj: skrivajo se pod imenom: cigarete...

Cemu nam le služijo drobne bele utvarice? Temu služijo oblaki cigaretnega dima za navdihnjenje, drugemu za pomiritev, tretjemu za prebavo, četrtemu pa ravno obratno za preganjanje gladi, petemu so potrebne za koncentracijo pri reševanju infinitezimalnih računov, šestemu na letovišču, da se lažje raztrese. — Blažen opoj! Utvara, toda izredno uspešna. Vsakemu da svoje...

Čudna milijonarjeva oporoka

Ko so na sodišču odprli oporoko ameriškega milijonarja Archibalda Grogga, so se vsi začudili, listi pa so oporoko takoj objavili kot zanimivost. Oporoka se glasi:

»Svoji ženi in njenemu bodočemu možu zapuščam tudi pripombo, da nisem bil tak bedak, kakor je mislila, da sem. Svojemu sinu zapuščam zadovoljstvo, naj se že vendar sam pobriga za svoje neslavno in brezkoristno življenje. Celih 35 let je bil mnenja, da je to meni v zadovoljstvo, pa se je kruto motil. Hčeri zapuščam 100.000 dolarjev — in ta denar bo prav gotovo potrebovala — ker je bilo do sedaj edino delo tistega človeka, ki je njen mož, to, da jo je vzel za ženo. Svoji zapuščam vse obleke, katere mi je pokradel v zadnjih desetih letih in tudi oni krzneni plašč, katerega sem lansko leto videl na njem v Palm Beachu. Soferju zapuščam vse svoje automobile. Ker jih je skoraj vse pokvaril, želim, da bi to koristno delo opravil do konca.«

Za dobro voljo

Mamica kupuje klobuk za Nuško. Prodajalka ji pokaže lep klobuček. Mamica: »Da, da, gospodična, prav takega si želi Nuška, prav, prav takešnega, samo ne rdečega, marveč modrega s svetlim trakom, iz slame in ne iz blaga, s širšim okrajnikom, pokončnega in ne poševnega, nekoliko višjega... prav takešnega si želi...«

»Rada bi govorila z dijakom Poldetom, sem njegova sestra.«

»Tako, tako, zanimivo... Sem namreč njegova mama.«

»Z idioti se nikdar ne kregam.«
»Res je, vedno se strinjaš z njimi.«

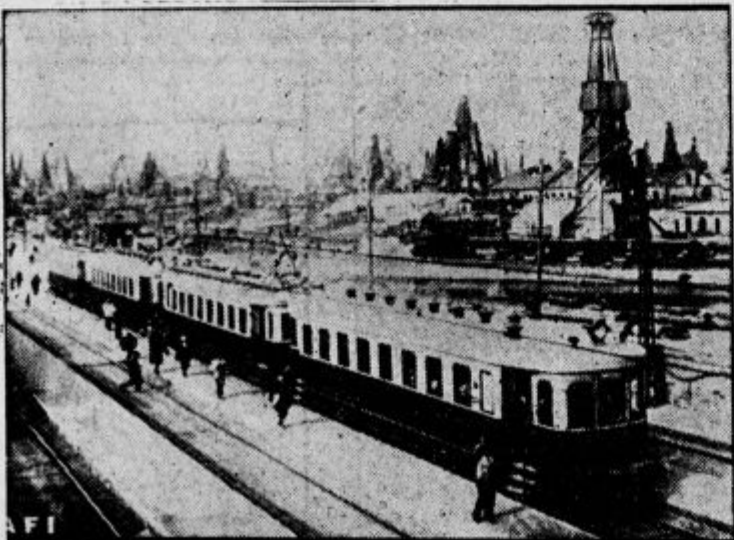
Jaka Prismuk pride v trgovino in pravi: »Dober dan! Vi gospod, rad bi kupil kravato. Takšno kot ste jo dali mojemu nečaku, dejal bi, da mu je Peter ime, veste, tistemu plavalasemu dečku, ki je bil pred dvema letoma pred binokostmi pri vas v trgovini, no saj se gotovo spominjate, prosim lepo...«

Potnik se je z užitkom kopal v morskem zalivu: »Čudno se mi zdi,« je vprašal domačina vodnika, »da ni tu nič krokodilov?«

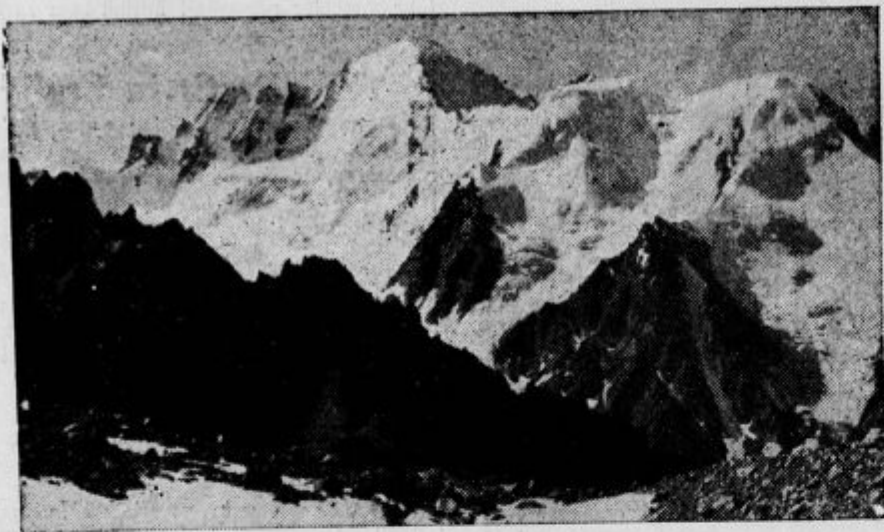
»Veste,« mu odgovori ta, »sem si ne upajo, ker je prenevarno zaradi morskih peov.«

Kanadske petorke Ceclie, Yvonne, Annete, Marie in Amilie ter njihova mama gospa Diane.

Baku, največje petrolejsko ležišče v Evropi. Na sliki vidimo del postaje, v ozadju pa nekaj nefrazjskih vrtnikov in drugih naprav. Teh je cela množica, ki sega notri v Kaspiško morje

Gore v centralnem Kavkazu, 4000 do 5000 metrov visoke. Pokriva jih večni sneg. Veriga se vrsti za verigo in zapira prehod od juga proti severu in obratno. Prehod je mogoč le po dolinah in ob obalah Črnega in Kaspiškega morja

Ta slika ni iz Sumatre, ampak s Kavkaza. Na njej vidimo gozdiček palm, med njimi pa agave: zdj se nam, kakor da smo v tropski pokrajini, pa smo vendar v Kavkaziji. Na jugovzhodni strani Elbrusa v republikji Abhaziji vlada subtropsko podnebje

»Ali me boš vedno ljubil, Tone, tudi, če bom nekoč stara in grda?«
»Oh, Pepca, starejša boš že postala, grša pa ne boš v mojih očeh nikoli.«

Nerodna Minka je pri kosilu zliła nekaj vroče obare na gostovo plešo. Vsa prestrašena ga gleda in čaka, kaj bo. Gost pa jo mirno vpraša: »Ali mislite, da bo kaj pomagalo?«

Prva partija

24

»Koliko je ura?«
 »Ena.«
 »Dvanajst... dvanajst let. Mislim sem, da bo prešlo.« Adam si z dolgo roko gladil tilnik. »Jaz le... Ali imaš tudi ti tak neumni občutek?«
 Stanku se čudno zdi, da govori Adam o sebi; morda bi mu tudi jaz kaj rekel — na primer, da je bila le nesreča, da sem prišel sem. Adam bi to gotovo razumel. — Stanko čuti neko posebno naklonjenost do tega dolgega, tihega človeka; rad bi mu povedal nekaj lepšega in važnega, kar ostane med dvema možema za vedno.
 »Kaj pa tvoje knjige, Stanko?« je počasi rekel Adam. »Jaz sem prej tudi velikobral, ampak potem ima človek svoje —.« Adam se z nečim obotavlja. »Toda če bi hotel katero posoditi Mariji —.«
 »Zelo rad,« je brž rekel Stanko, to pa zato, da bi Adam ne opazil, kako je v njem nekaj zakrivalo.
 »Ona... rada bere«, izšli iz sebe Adam »Saj veš, jaz... Pogledal sem tiste njene knjige, toda... jaz tega ne morem razumeti.« Adam se je ustavil. »Kako morem vse vedeti, kar je tam napisano? Človek, recimo, gleda nekega... celo življenje... pa ne ve o njem nič, tudi če bi se razkosal. Kako naj veš... na primer... kaj si kdo misli, ali kako mu je! Toda v romanah... vedo vse. Tako res ne vem —.« Adam je zmajal z glavo in spet nadaljeval pot. »Kaj ti! Ti si študiran človek —.«
 »Kako pa to veste?«
 »Pravilo so tako. Ampak nič ne maraj, tudi ti boš nekoč pozabil. Veš, rudnik... iz tega ne izleže več.«
 »Zakaj?«
 »— Ne vem. Takšna odtujitev. Gledaš na druge ljudi... kakor na tujce, kakor da so od ne-

kod drugod ali kaj. Zmeraj si mislim — sežem po čem, pa se vse to umaže od premoega. Toda tema se ne moreš ubraniti. Saj veš, temo šivanju pri nas doma... Rajsji tja niti ne grem, da bi Mariji ne zamazal šivanja. Ne vem... ali se tudi tebi ne zdi, da te je sam premoegov prah?«
 »Zdi se mi tako«, je hitro pritrldil Stanko, in srce se mu je stisnilo od sočutja. Ubogi Adam! Reče Adam, kako bi rad nekaj zakril ali pojasnil! Ubogi Adam, kako je v zadregi —.
 Adam se je oddahnil. »Torej vidiš. In človek si tega nikoli ne izmije. Nekomu morda nič ne de — ne vem.« Adam je utihnil in stopil malo hitreje, Stanko ga komaj dohaja. Reče Adam! Se malo prej je momljajal pompompom in se s celim telesom majal po taktu; zdaj pa hiti in se kar ključi pod svojimi križem. Zdjaj ni več partije, pač pa spet Adam in Marija, Stanko s svojo zapuščenostjo, vsak je spet sam s seboj, vsak tako strašno sam. Morda je pes Andres zdaj tudi tako sam, pa Pepak in zidar Matula in Suchanek; vsak prežvkuje svojo lastno skrb ali boleost ter hiti domov, z glavo med nagrbljenimi rameni —.
 Adam se ustavlja pred vrati svoje hišice.
 »Bil sem... zelo vesel«, je spravlil iz sebe. »Torej lahko noč!« In njegovi košeni, suhi, vroči prsti močno stiskajo Stankovo roko. Stanko je spet tako strašno utrujen — prav za prav žalosten. Po spominu stopa po prstih v svojo podstrešno sobico. Se sleči se mu ne ljubi, sedi na kraju postelje — hipoma ves žalosten. Spodaj je še zacvrkala kljuka. Bog ve, ali bo tam kdo izpregovoril, ali se bosta pogovorila dva človeka. Mar si nimata nič povedati? Tiho je; neke daleč žvižga in ropoče vlak, ki vozi premoeg. Zdolaj je slišati oprezne korake; zaškripala je Adamova postelja, potem pa je vse utihnilo. Reče Adam, si misli še sočutno Stanko, reče, reče! In potem ne misli na nič več.

XVII.

Zjutraj se je Stanko prebudil z blaženim občutkom: danes mu ni treba v šolo. Se enkrat se je slastno pretegnil, potem se je šele spomnil: kaj šola, prijatelj! Ampak v rudnik mi ni treba, šele ob petih. Šele ob petih — to je celo morje časa, kakor šolske počitnice. Zunaj je jasen dan, menda je proti jutru deževalo. Spodaj žvrgoli kanarček in grulijo grlice, pri sosedovih kokodaka kokoši. In Stanko skoči s postelje, da bi ne zamudil te lepote. Le glavo si pomoči v vodo in že teče ven, topota po stopnicah kakor konj in obstoji na pragu. Moj Bog, to je lep dan!
 Na vrto kleči dolgi Adam in vrta s prstom na gredici. Dvignil je glavo, in na njegovem dolgem, suhem obrazu se je pokazalo nekaj kakor nasmeš.
 »Dobro jutro!« kliče Stanko.
 Adam se je vzravnal. »Zdravo, Stanko. Tam... tam imaš zajtrk.«
 To sicer ni bilo dogovorjeno, ampak menda ker je danes tak dan kakor praznik — no, čudne reči se godijo! Ze sem tukaj malone kakor doma, čuti Stanko in je vesel. »Pridem takoj!« kliče, »samo po časopis še grem.« Čitati zjutraj časopis, to je tudi kakor praznik. Rudarska kolonija je kakor pometena, moški so na delu v rudniku, samo mi smo prosti — no, krasota! »Marija, daj Stanku zajtrk!« pravi Adam v okno, Stanko pa gre po časopis kakor gospod. Kakor gospod, kajpak; toda najrajši bi skakal po eni nogi, tako je vsega vesel.
 Zdjaj sedi pri Adamovih v kuhinji in razgrinja pred seboj časopis. Gospa Marija mu nese zajtrk — Stanko škili na njene bele roke; kaj bi neki rekla, če bi jo poljubil tukajle pri komolcu — morda bi spustila podstavek na tla in rekla polglasno: Kaj delate! — To delam od samega veselja, gospa Marija, o se sme, danes je že tak dan.

Samo da je zdaj že prepozno; Marija je postavila zajtrk na mizo in naravnava beli prt. Sele zdaj vid; Stanko: na podstavku je skodelica kave, koščki kruha in krožniček s ploščicami slanine. Stanko je kakor zamaknen, takole se ni nikoli zajtrkoval; čuti se neizmerno počaščena in ginjena, tako da je kar zardel. »Hvala!« je spravlil iz sebe in ne ve, kaj bi z glasom, kaj bi z rokami in sploh. Čisto po nepotrebnem se je odkašljaj in rekel: »Adam... Adam mi je rekel, naj vam posodim kake knjige.« Tako, zdaj je to zunaj; in Stanko se je oddahnil.
 Roke gospe Marije so se ustavile na prtu. »Adam?« je ostrmela. »To vam je rekel Adam?«
 »Snoči... snoči je rekel. Da radi čitate —.«
 »Saj ni z menoj niti govoril,« je rekla nekako zmedeno; no, kaj je to — ustnice ji trepetejo, Marija gleda s široko odprtimi očmi nekam za Stankovo glavo. »Meni... meni se še zmenil ni o tem!«
 »Lahko si izberete, katero hočete,« mrmra Stanko, toda Marija menda ne posluša; še zmeraj gleda tako začudeno, in zdajci ji solze zalijejo oči. Brž se obrne, da bi ji ne bilo videti v obraz.
 »Je to res sam rekel? Sam od sebe?« je rekla z mehkim in omahujočim glasom. »Potem mu povejte, da... da bom vesela...« In bums! Zaloputnila so se za njo steklena vrata v njeno sobico, na katerih je odznotraj visel bel zastoreček. Stanko gleda presenečen za njo in zmajuje z glavo — kaj naj tole pomeni? Zakaj naj mu jaz povem — kako da sploh ne govorita med seboj! Ali se bo tam spet oglašil šivalni stroj in zažvrgolel kanarček, kakor malo prej? Ne, nihče menda tam niti ne diha; samo zunaj grulijo grlice na vse pretege. In kaj mi je to mar, si misli nejevoljno Stanko; jaz ne bom nikomur ničesar sporočil, povejta si to sama! In Stanko se spravi na zajtrk in na časopis.

Izdelujem razna vrtena za krožne žage. Automatične brusilne stroje za brušenje gaterskih in krožnih žag.

Fran Lončar
 Izdelovatelj avtomatičnih brusilnih strojev
 Celovška 43, Ljubljana VII

Denar

Vse denarne in trgovske posle izvršim hitro in točno. Obrnite se na:

Rudolf Zore
 Gledališka ulica štev. 12.
 Telefon 28-10.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

Predstave ob 16. in 19. uri, ob nedeljah in praznikih pa ob 10-30, 15., 17. in 19. uri

Monumentalno zgodovinsko filmsko delo
Most vzdihljajev
 Paola Barbara, Mariella Lotti, Elli Parvo
KINO UNION - TEL. 22-21

Monumentalni velefilm o znameniti vstaji in Južanski borbi Burav za svobodo
OHM KRÜGER
 Gisela Uhlen, Emil Jannings, Gustav Gründgens.
 Radt izredno dovirno filma predstave v nedeljo ob 10-30, 14, 16-30 in 19.
KINO MATICA - TEL. 22-41

Amedeo Nazzari, Mario Ferrari
Pilot Lucijan Serra
 Zanimiva življenjska zgodba dveh letalscev, očeta in sina. Akrobacijske in zračnih vrljavah, lepe te goriske pokrajine.
KINO SLOGA - TEL. 27-30

Krasota belera športa v švicarskih Alpah v filmu
Plaz ljubezni
 V glavni vlogi L. TRENKER
 Paul Wegener v filmu v stilu FRANKENSTEINA
Smrtna past
 Predstave ob delavnih dneh ob 19. ob nedeljah ob 13-50, 16-30 in 19
KINO KODELJEVO - TEL. 41-64

Soc. Ital. Fratelli **BUHLER** Milano
 Via Goldeni 17

Implanti completi e forniture di macchine ed accessori per molini Silos - Pastifici - Traspatori - Macchine per birrifici - Fabbriche di laterizi - Macchine per pressofusioni ecc.

Kompletne naprave in dobave strojev ter sestavnih delov za mlino, silose, tovarne testenin, transportatorje, stroje za pivovarne, opkearne stiskalne livarne itd.

Laminatore per bassa macinazione (mod. MAE)
 Valjarna za drobno mletje

INTERPELLATECI, senza impegno, per consigli ed offerte

KLIČITE NAS brezobvezno za nasvete in ponudbe

Ljudska posojilnica v Ljubljani

zadruga z neomejenim jamstvom
 v lastni palači v Ljubljani, Miklošičeva c. 6 nasproti hotela Union

Posojilnica je bila ustanovljena l. 1895

sprejema hranilne vloge v vsaki višini in jih najugodnejše obrestuje, daje posojila na vknjižbo in proti poroštvo.

Zahvala

Za vse izraze sočutja, ki sem jih prejela ob nenadni izgubi mojega dragega soproga, gospoda

Rudi Masten

se prav lepo zahvaljujem. Posebno zahvalo pa izrekam pevcem, darovalcem cvetja in vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti. — Maša zadržnica se bo brala v sredo, dne 29. oktobra ob pol 7 zjutraj v cerkvi sv. Frančiška v Šiški.

Ljubljana, dne 26. oktobra 1941.

Zalujoča žena in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA. Vsem, ki so sočustvovali z nami ob teški izgubi naše nadvse ljubljene soproge, drage tete in sestre, gospe

Francke Kralj
 soproge ključavničarskega mojstra

kakor tudi vsem darovalcem vencev in cvetja, se najtopleje zahvaljujemo. Posebno zahvalo smo dolžni g. dr. Vl. Guzelju, primariju Splošne bolnišnice, č. duhovščini, ge. Zagar, Pip, Bedenci in Dolenc, ki so blagi pokojnici lajšali njeno trpljenje ob zadnji uri. Zahvalo smo dolžni tudi Zadrugi »Dom jugoslov. obrtnikov«, Nabavljalni zadrugi »Železo-promet«, dalje gg. ključavničarskim mojstrom, gospem ključ, mojstrov in vsem prijateljem in znancem, ki so blago pokojnico v tako častnem številu spremili na njeni zadnji poti k večnemu počitku.

Ljubljana, dne 25. oktobra 1941.

Zalujoči ostali.

CORA

TORINO • 1835

CORA - CORA

l'aperitivo di gusto moderno. Si prende con selz.

aperitiv modernega okusa. Pije se s sodavico.

ZAHVALA. Vsem, ki so mi s svojim sočustvovanjem lajšali težko bol ob smrti mojega nepozabnega soproga

Antona Murna
 poštnega upravitelja

se najiskrenejše zahvaljujem. Posebno zahvalo izrekam č. duhovščini in zdravnikom novomeške bolnišnice, domači prečastiti duhovščini, njegovim stanovskim tovarišem in gasilcem za častno spremstvo, g. govorniku za prelep poslovljni govor, vsem darovalcem vencev in cvetja in končno vsem sorodnikom in prijateljem, ki so spremili blagega pokojnika na zadnji poti.

Doberniče, dne 25. oktobra 1941.

Zalujoča soproga Ana.

Dolarske hijene

58

»Gospod Mees, kaj naj to pomeni?«
 Stric Paddy ga noče pustiti do besede.
 »Joj, joj, to mora biti pa nevarna bolezen, če nečak svojega strica ogovarja z gospodom Meesom!« Stričeve oči se bliskajo tako divje, da se Palmer hitro vda in nasloni nazaj na blazino. Le blede ustnice izdajajo, kako divje je stisnil zobe.
 »Da si zapomniš, moj dragi Jonny, drži jezik za zobmi! Razumeš! Vse, kar je treba napraviti, se tiče samo mene. Jasno? Medtem ogleduje Palmerjev obraz in še posebej njegove oči. Cim daj ga opazuje tem bolj dobre volje postaja stric Paddy. Že se je prikradel stric Paddyju nasmešek v lice. »Da, da, kar videti ti je na obrazu, kako hudo vročino imaš... To je pa res imenitno! Vsa čast vam, gospod doktor!«
 Doktor Alves se nalahko prikloni in zašepeta: »Saj mu ne bo nič škodovalo! Prašek mi je samo povečal krvni pritisk, kar bo ostalo brez vsake posledice.«
 »To je pa res dobro!« Stric Paddy se muza. Ko hoče Palmer zopet dvigniti glavo, da bi boljše slisal, kaj se menita, ga stric nahruli: »Boš ležal, za zloka!« Palmer se tako ustraši, da takoj odneha in mirno obleži.
 Doktor Alves vprašuje naprej: »Kaj pa mislite sedaj, gospod Mees?«
 Stric Paddy potegne zdravnik na stran: »Najprej bi rad vedel, gospod doktor, kaj ste ugotovili... Ali je moj nečak, alj ni?«
 »Ne, gospod Mees, vaš nečak to ni. To sem z natančno preiskavo jasno ugotovil.«
 »Brez skrbi, gospod Mees!«
 »Veste, gospod doktor, v tem primeru ne gre

niti za mojega nečaka, niti za tegale tukaj njegovega dvojnika — ampak za Grillovo družbo! Ta mora ostati izven nevarnosti... Za nobeno ceno ne bi hotel, da bi ta hijena iz Južne unije, stari Raskell, na kraju vendarle zmagovalno spravlil v žep Grillovo družbo!«
 »Popolnoma vas razumem, gospod Mees!«
 »Stari Charley bo stregel Palmerju in ga tudi nadzoroval. Ni treba, da bi vedel, da ima pred seboj Grillovega dvojnika. Najbolje je, če misli, da streež svojem pravemu gospodarju. Če mu bo pri tem prišlo še kaj drugega na misel, gotovo ne bo nikomur povedal.« Stric Paddy nadaljuje tiše: »Gizela Morton misli, da ima njen zaročenec nevarno pljučnico. Tega ji sedaj ne bomo izbilji iz glave. Steer pa lahko midva oba poskrbiva, da ne bo mogla kaj zaslišati. Prosim vas, da vsak dan večkrat pridete pogledat, kako gre bolniku. Vaša najbolj važna naloga bo pač ta, da poskrbite, da bo Palmer ostal ves čas tako vročiten, kakor je sedaj. Saj mi je hudo, ker vem da ga s tem gotovo mučimo, toda ne gre drugače. Naj vzame vse skupaj za pokoro.«
 »Kaj pa gospodična Counter?«
 »Saj res! To bi kmalu pozabil! S tem dekletom bom moral spregovoriti še resno besedo. To bom opravil lahko sedaj, ko bo Gizela tu gori na obisku!«
 »Kako dolgo pa bo treba vleči to komedijo?« Stric Paddy skomigne: »Teza sam ne vem! Prav gotovo pa najmanj do 24. septembra.« Krepko stisne zdravniku desnico: »Torej, najlepša vam hvala, gospod doktor!«
 Stric Paddy stopi še k postelji. Nagne se nad Palmerja in ga mrko pogleda. Palmerju se zbirajo potne kaplje na čelu. »Mislim da imaš dovolj jasno glavo, Jonny, in da me boš razumel...«
 Palmer zamahne brezbrizno z roko. »Zakaj vse to, saj vendar veš...«
 »Prav nič ne vem!« ga ustavi stric Paddy. »Jaz vem samo to, da si hudo bolan... Lotila se te je nevarna pljučnica, ki je še posebej nevarna

zato, ker so te napori zadnjih tednov tako izžepali. Zdravil te bo dr. Alves, stregel pa ti bo Charley. Gizela je že tukaj v hiši in komaj čaka, da te pride pogledat. Ko bo prišla, boš ležal mirno v postelji, ves izžepan. Imaš namreč hudo vročino. Steer se lahko zanesesh name, da bom že poskrbel in kolikor mogoče malokdaj dovolil Gizeli, da te pride obiskat... Seveda boš napravil njej prilazen, kakor vedno... Ker si slab in zdelan, ne boš mogel dolgo časa govoriti! Tem boljše kajne!«
 »Moj Bog, kaj bo pa nastalo iz tega?« zasepeta Palmer. Že sluti, kaj hoče stric Paddy doseči, vendar ne ve, kako se bo vse to končalo. Hkrati se boji strica Paddyja, ker je odkril njegovo skrivnost. Seveda mu je tudi hvaležen, ker je preložil poroko in ga tako skuša rešiti Gizelo Mortonovo.
 »Bomo že še videli!« Stric Paddy mu ponudi roko in se smeje posloviti: »Torej, čim prej ozdravi, dragi Jonny... Vsi skupaj moramo biti potrpežljivi in previdni, pa bo spet vse prišlo v pravi tir!«
 Kmalu zatem pride stric Paddy v sprejemnico v pritrližju. Gizela plane stricu nasproti: »Ali smem sedaj k njemu?«
 »Da, Gizela!« Stric Paddy ji pristrčno stisne roko. »Toda prosim vas, ne govorite predlog z njim in tudi ne ostanite preveč časa pri njem... Za sedaj ga ne smemo preveč motiti. Dr. Alves je obljubil, da ga bo že ozdravil, če bomo le točno držali vsa navodila, ki nam jih je dal.«
 Gizela pokima: »Saj ne želim nič drugega, kakor da bi čimprej ozdravel!«
 »No, torej!« pravi stric Paddy in jo pospremi v vežo. »Kar pojdite, Gizela! To bo vesel, ko vas bo videl!«
 Gizela hiti po stopnicah v prvo nadstropje, stric Paddy pa gleda za njo. Ko sliši, da so se zaprla vrata Grillove spalnice za Gizelo, se stric Paddy hitro obrne in stopi v delovno sobo. Prvo, kar sliši, je bridko ihtenje. Strica Paddyja

kar presune. Solz namreč ni nikdar mogel videti in sedaj sam ne ve, kaj bi. Ko stoji pred nesrečno Ellen, je izgubil začetek pridige, ki jo je namenil zanjo.
 Ellen Counter ga je slišala. Trudi se, da bi ustavila solze in se umirila. Precej časa mine, preden se ji to posreži. Stric Paddy stoji medtem v zadregi ob njej. Končno se znajde Ellen. Hitro vstane s stola in pogleda stricu Paddyju v oči.
 »Gospod Mees, prosim vas, poslušajte me! Dobro vem, da ste vse odkrili! Smatram pa, da ne veste še vsega. Povedati vam hočem, kaj je v tem času prestal Palmer, kako ga je pekla vest! Nočem, da bi ga krivo sodili in...«
 »Trenotek!« jo ustavi stric Paddy in se ji dobrohotno smeje. Že je postal boljše volje, ker ne vidi več solz. »Najprej: vi ste v tega čudovitega Francka Palmerja zaljubljeni do ušes, kaj ne?«
 Zmedena povese Ellen Counter oči in zardi. Stric Paddy pa se takoj zopet ustraši novih solz. Da bi to preprečil, jo hitro prime in ji dvigne glavo tako, da mu mora pogledati v oči. Dobrosrčno in prijateljsko ji reče: »Saj ni to nič hudega, Ellen Counter. Hotel sem le potrdilo z vaše strani zato, da ne bi ostalo nič nejasnega.«
 Ellen ob ljubeznivih besedah prisluhne in se opogumi. Hitro potisne stol pred Paddyja Meesa in mu ga ponudi, sama pa obstane na mestu. Nato začne pripovedovati, kako se je vse razvijalo, pove mu o svojem obisku v tej hiši, kako je ozmerjala dozdevnega Grilla in posebej podrobno opiše tisto uro, ko ji je Palmer vse priznal.
 »Francček tega ni hotel, gospod Mees, prav gotovo ne! Prav tako nikdar ni niti mislil na to, da bi izvelkel iz vsega tega zase kakšen dobiček. Ko ga je prvič prevaril stari Raskell, se mu še sanjalo ni, v kako ozabno zadevo je zapleten. Nato pa so dogodki tekli drug za drugim. Ni se jih moglo otresti in tako je vleknel naprej.